

Brüssel, 8. mai 2026
(OR. en)

8310/1/26
REV 1 (de,et,fi,lv,nl)

JEUN 57
EDUC 118
SOC 200
EMPL 90
SAN 224
SUSTDEV 27

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon ELi noortedialoogi 11. tsükli tulemuste kohta – <i>Heakskiitmine</i>

Noorte töörühm vaatas läbi eespool nimetatud teemat käsitleva resolutsiooni eelnõu. Kõik delegatsioonid on lisan esitatud tekstiga nõus.

Alaliste esindajate komiteel palutakse kinnitada, et lisan esitatud teksti suhtes on jõutud kokkuleppele, ning esitada see nõukogule (haridus, noored, kultuur ja sport) heakskiitmiseks 11. mai 2026. aasta istungil ja sellele järgnevas avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas.

Eelnõu

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon ELi noortedialoogi 11. tsükli tulemuste kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD,

TULETADES MEELDE, ET

1. resolutsioonis Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027 kohta,¹ sealhulgas selle 1. lisas („ELi noortedialoog“) ja 3. lisas („Euroopa noorte eesmärgid“), propageeritakse noorte suuremat osalemist otsustusprotsessides ning rõhutatakse, kui oluline on kaasata eri taustaga noori;
2. resolutsioonis, millega vaadatakse läbi suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks,² kutsutakse üles tuginema varasematele kogemustele selgema ja lihtsama protsessi kaudu, keskenduma ühele temaatilisele prioriteedile tsükli kohta ja võtma arvesse eelmiste ELi noortedialoogi töötsükli tulemusi;

¹ Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon noortevaldkonnas tehtava Euroopa koostöö raamistiku kohta: Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027 (ELT C 456, 18.12.2018).

² Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon, millega vaadatakse läbi suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks (ELT C, C/2025/3130, 2.6.2025).

3. nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsused rõhutavad riiklike töörühmade, riiklike noorte osaluskogude, noorteorganisatsioonide, noorsootööorganisatsioonide ja rahvusvaheliste valitsusväliste noorteorganisatsioonide, samuti liikmesriikide ametiasutuste ning programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse riiklike büroode olulist rolli noorte mobiliseerimisel ja toetamisel, mida näitas Euroopa noorteaasta 2022³, ja pidevas partnerluses ELi noortedialoogi protsesside juhtimisel kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil;
4. nõukogu resolutsioonis ELi noortedialoogi kümnenda tsükli tulemuste kohta⁴ kutsutakse Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles seda protsessi tugevdama ja parandama, tuginedes parimatele tavadele, tagades tsüklite järjepidevuse, noortesõbraliku teabevahetuse ning edendades läbipaistvust ja osalejatele korrapärase tagasiside andmist läbi tihedama koordineerimise eesistujariikide kolmikus;
5. ELi noortekonverentsid on iga tsükli peamised verstepostid, mis loovad võimaluse kogu Euroopa poliitikakujundajate, otsustajate ja noorte sisukaks suhtluseks, mis võimaldab analüüsida tsükli teemavaldkondi ja uusi tähelepanekuid ning vahetada nende üle arvamusi ja seada ühiselt ELi noortedialoogi mõju suurendavaid asjakohaseid prioriteete ning koostada ühiselt soovitusi,

³ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused Euroopa noorteaasta 2022 pärandi kohta (ELT C, C/2024/3543, 31.5.2024).

⁴ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon ELi noortedialoogi kümnenda tsükli tulemuste kohta (ELT C, C/2024/7402, 10.12.2024).

VÕTAVAD TEADMISEKS, ET

6. käesoleva resolutsiooni eesmärk on panna rõhk sellele ja toetada seda, et kõik asjaomased osalejad võtaksid ELi noortedialoogi 11. tsükli tulemuste tõhusaid järelmeetmeid kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil. Samuti on selle eesmärk parandada ELi noortedialoogi protsessi ja selle tulemuste kvaliteeti, järjepidevust ja nähtavust, edendades samal ajal suuremat läbipaistvust, noorte kaasamist, vastastikust õppimist ning kogemuste ja parimate tavade vahetamist, tuginedes 11. tsükli ja varasemate tsüklite tööle ja saavutustele;
7. ELi noortedialoogi 11. tsükli juhtis eesistujariikide kolmik Poola, Taani ja Küpros ning selles keskenduti Euroopa noorteesmärgile nr 1 („Noorte kaasamine ELis“), millega on kavas suurendada noorte seas Euroopa projekti kuulumise tunnet ning luua sild ELi ja noorte vahele, et suurendada nende usaldust ELi institutsioonide vastu ja edendada noorte osalust;
8. ELi noortedialoogi 11. tsükli juhiti Euroopa juhtrühma kaudu Euroopa Liidu Nõukogu eesistujaks oleva kolme liikmesriigi, nende vastavate riiklike noorte osaluskoegade, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Noortefoorumi vahelises koostöös, nagu on sätestatud suunistes ELi noortedialoogi juhtimiseks,

TUNNISTAVAD, ET

9. võttes arvesse praeguseid geopoliitilisi ja ühiskondlikke probleeme, sealhulgas demograafilisi muutusi, desinformatsiooni ja polariseerumise suurenemist ning vähenevat usaldust demokraatliku süsteemi suhtes, on väga oluline tugevdada noorte sidemeid Euroopa Liidu ja selle institutsioonidega, edendades aktiivselt noorte osalemist ja ühiseid demokraatlikke väärtusi osana liidu väärtustest vastavalt ELi lepingu artiklile 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud ELi põhiõigustele;

10. Euroopa noorteesmärgi nr 1 „Noorte kaasamine ELis“ raames tagatakse noorte osalemine, esindamine, kaasamine ja võimestamine aktiivsete kodanikena vastupanuvõimelises, demokraatlikus ja ühendatud Euroopas,

TUNNISTAVAD, ET

11. ELi noortedialoog on terviklik mehhanism, millega luuakse kaasavad ja turvalised ruumid ja võimalused seisukohtade jagamiseks ja antakse kõigile noortele, sealhulgas vähemate võimalustega noortele, suurem sõnaõigus ning tagatakse, et nad saavad osaleda Euroopa Liidu oleviku ja tuleviku kujundamises. Selliseid kaasavaid ja turvalisi ruume võiks luua näiteks noortekeskuste, valitsusväliste noorteorganisatsioonide, noorsootöö teavitustegevuse ja kogukonnapõhiste lähenemisviiside kaudu;
12. ELi noortedialoog võimaldab noorte, kodanikuühiskonna organisatsioonide, teadlaste ja kõigi tasandite otsustajate ning liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide otsest, sisulist ja lugupidavat dialoogi;
13. institutsioonilise mälu tugevdamiseks ning ELi noortedialoogi järjepidevuse ja tõhususe tagamiseks on äärmiselt oluline luua Euroopa Noortefoorumi raames ELi noortedialoogi sekretariaat, mis hakkaks toimima 12. tsükli alguses, ning uus tulevaste eesistujariikide kaasamise menetlus. On oluline, et need algatused, mis toetavad järjepidevust ja teadmiste liikumist ELi noortedialoogi sidusrühmade vahel, säilitatakse ja et neid tugevdatakse aja jooksul veelgi;

14. ELi noortedialoogi 11. tsükli raames riiklike töörühmade korraldatud konsultatsioonides osales peaaegu 40 000 noort kogu Euroopa Liidust ning kandidaatriikidest ja potentsiaalsetest kandidaatriikidest⁵. Riiklikud töörühmad kasutasid mitmesuguseid veebipõhiseid ja vahetuid konsultatsioonimeetodeid, nagu fookusrühmad, seminarid ja noortedialoogi üritused, samuti riiklikke mehhanisme ja vahendeid. Protsess jõudis märkimisväärse arvu uute osalejateni – üle 90 % osales ELi noortedialoogis esimest korda –, mis näitab konsultatsioonide sisulist ulatust. Neid edusamme tunnistades on jätkuvalt oluline jätkata käimasolevaid jõupingutusi, mille eesmärk on suurendada üldist osalemist ning edendada noorte ja noorte sidusrühmade suuremat kaasatust,

TERVITAVAD

15. Euroopa noorteesmärgi nr 1 („Noorte kaasamine ELis“) raames ELi noortedialoogi 11. tsükli alustalaks olevate ning Poola, Taani ja Küprose kolmiku eesistumise ajal toimunud noortekonverentside tulemusi;
16. riiklikke algatusi, mille eesmärk on rakendada ja edendada noori puudutavate küsimuste süvalaiendamist riiklikes poliitikameetmetes, tunnistades, et eri taustaga noorte erinevate vajaduste ja püüdlustega nii organiseeritud rühmades kui ka individuaalselt tegelemisel on väga tähtis sektoriülene lähenemisviis;
17. ELi noortedialoogi juhtimise suuniste läbivaatamist käsitleva resolutsiooni rakendamine, milles antakse asjaosalistele suuniseid, määratakse kindlaks nende rollid ja kohustused kõigil tasanditel ning selgitatakse nende tegevuse konteksti. See aitab parandada ELi noortedialoogi tulemuste süstemaatilisi järelmeetmeid, levitamist ja nähtavust kõigil asjakohastel tasanditel ning suurendab protsessi kaasavust, läbipaistvust ja tõhusust;

⁵ Moxon D., Bárta O. „EUJD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth“ („EUJD11 konsultatsioonietapi tulemused: noorte kaasamine ELis“, 2025). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

18. neljandal Euroopa noorsootöölalasel kokkutulekul,⁶ mille korraldasid 2025. aasta mais Malta valitsus – Aġenzija Żgħażaġħ (Malta riiklik noorteamet) – ja Malta Euroopa Liidu programmide amet (EUPA) koos ELi ja Euroopa Nõukogu noortepartnerlusega, rõhutati eriliselt noorsootöö strateegilise tähtsuse tugevdamist Euroopas. Selle kokkutuleku tulemusena sündis aruanne, mis sisaldas tegevuskava ja sellele lisatud ajakava, mis näitab, kuidas kokkutuleku järeldusi saab tulevastel aastatel arvesse võtta, toetada ja kajastada Euroopa ja riiklikes noortepoliitikates ja -strateegiates⁷,

TUNNUSTAVAD JÄRGMISI KOMISJONI ALGATUSI:

19. Euroopa Komisjoni presidendi noorte nõuandekogu⁸ loomine, et toetada noorte esindajate ja ELi kõrgeima poliitilise tasandi dialoogi, luues täiendavaid võimalusi noorte sisuliseks osalemiseks liidu otsustusprotsessides koostöös mitmesuguste liidu poliitikaalgatustega, nagu ELi noortedialoog;
20. volinikega peetavate noortepoliitika dialoogide⁹ jätkamine ja edasiarendamine, millest saab alguse väärtusliku platvormi loomine noorte ja ELi otsustajate otseseks teabevahetuseks ning foorum vastastikuse mõistmise, läbipaistvuse ja usalduse edendamiseks eri poliitikavaldkondades;

⁶ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/4th-european-youth-work-convention->

⁷ <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/266254265/4th+European+Youth+Work+Convention+%E2%80%93+Final+Report.pdf/474159ed-327c-e112-9c3b-e0f7daeb83f7?t=1774343543182>

⁸ Komisjoni presidendi noorte nõuandekogu – Euroopa Noorteportaal – https://youth.europa.eu/strategy/pyab_et.

⁹ Noortepoliitika dialoogid – Euroopa Noorteportaal – https://youth.europa.eu/youth-policy/dialogues_et.

21. ELi noortevaldkonna sidusrühmade rühma¹⁰ loomine ja korrapärane kokkukutsumine, mis toob kokku peamised Euroopa noorteorganisatsioonid, liikmesriikide asutused, institutsioonid ja võrgustikud, et toetada ELi noortestrategia rakendamist. See foorum annab võimaluse koordineerimiseks, eksperditeadmiste vahetamiseks ja poliitikameetmete tagasisidestamiseks, tugevdades seeläbi seost ELi tasandi poliitikakujundamisega selles osas, mis puudutab noori ja nende tegelikku olukorda kohapeal,

VÕTAVAD TEADMISEKS, ET

22. järgmise eesistujariikide kolmiku (Iirimaa, Leedu ja Kreeka) temaatiline prioriteet põhineb Euroopa noorteesmärgil nr 4 („Teave ja konstruktiivne dialoog“),

VÕTTES ARVESSE:

23. Lublinis toimunud ELi noortekonverentsi¹¹ tulemusi; sellel konverentsil rõhutasid noored, et on vaja suurendada noorte demokraatliku ja turvalise tuleviku lootust, kasvatades nende usaldust demokraatlike institutsioonide vastu kõigil tasanditel, säilenõtkust ja panust rahuloomesse, et vältida motivatsiooni vähenemist, tegevusetust ja poliitilist võõrandumist;
24. Kopenhaagenis toimunud ELi noortekonverentsi¹² tulemusi; sellel konverentsil pidasid noored omavahel ja kõrgetasemeliste otsustajatega struktureeritud dialoogi, koostasid rea soovitusi tulevase programmi „Erasmus+“ (2028–2034) jaoks ning valisid hääletusmenetluse teel välja lõplikud soovitused programmi struktuuri, eesmärkide, uue rahastamisvoo, taotlemis- ja aruandlusprotsessi kohta ning programmi „Erasmus+“ noortele eraldi osa lisamise kohta;

¹⁰ ELi noortevaldkonna sidusrühmade rühm – Euroopa Noorteportaal – https://youth.europa.eu/strategy/euyouthstrategygroup_et.

¹¹ Bárta, O., Moxon D. (toimetajad): Bielska, A., Pavlovyh A. „EUYD11 EU Youth Conference in Lublin, Poland. Conference Report“ („EUYD11 ELi noortekonverents Poolas Lublinis. Konverentsi aruanne“, 2025). DOI 10.5281/zenodo.15118224.

¹² Bárta O., Moxon D. „EUYD11 EU Youth Conference in Copenhagen, Denmark. Conference Report“ („EUYD11 ELi noortekonverents Taanis Kopenhaagenis. Konverentsi aruanne“, 2025). DOI 10.5281/zenodo.17293004.

25. eesistujariigi Küprose korraldatud ELi noortekonverentsi¹³ tulemusi; sellel konverentsil arutasid noored ELi poliitika noortesõbralikumaks muutmise võimalusi; selleks peaks see faktiliselt tegelema nende vajadustega, tugevdama noorte sisulist osalemist poliitikatsükli kõigis etappides ning parandama ELi institutsioonide järelmeetmeid ELi noortekonverentsidel sõnastatud soovitudele,
26. noorte poolt eespool nimetatud kolmel konverentsil välja töötatud ja esitatud soovitusi, mis on ära toodud käesoleva dokumendi I lisas,

KUTSUVAD LIIKMESRIIKE ÜLES

27. võtma arvesse ELi noortedialogi 11. tsükli tulemusi, mille puhul konsultatsiooni tulemused¹⁴ näitavad, et noorte arvates saab ELi kuulumise ja usalduse tunde ning ELi ühiste väärtuste toetamise üles ehitada, parandades kodanikuharidust, eelkõige koolides, Euroopa ja ELiga seotud teemadel, nagu ELi väärtused ja ELi institutsioonide toimimine;
28. jätkama ELi noortedialogi sidusrühmade toetamist maapiirkondadest, äärepoolseimatest piirkondadest ja ebasoodsas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevate noorteni jõudmisel ja nende sisulisel kaasamisel sihipäraste teavitus- ja toetusmehhanismide kaudu, sealhulgas toetades osalemist kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
29. toetama ELi noortedialogi panust Euroopa noorteesmärkide läbivaatamisse kooskõlas ELi noortedialogi konsultatsiooni 11. tsükli tulemustega,

¹³ Moxon D., Bárta, O. „EU Youth Conference in Nicosia, Cyprus & Online. Conference Report“ („EUYD11 ELi noortekonverents Nikosias, Küprosel ja veebis. Konverentsi aruanne“, 2025). DOI: 10.5281/zenodo.19188766.

¹⁴ Moxon D., Bárta O. „EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth“ („EUYD11 konsultatsioonietapi tulemused: noorte kaasamine ELis“, 2025). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

KUTSUVAD KOMISJONI JA LIIKMESRIIKE ÜLES KOOSKÕLAS SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTTEGA JA OMA VASTAVATES PÄDEVUSVALDKONDADES

30. võtma arvesse ELi noortedialogi 11. tsükli tulemusi, mille puhul konsultatsiooni¹⁵ tulemused näitavad, et noorte arvates saab ELi kuulumise ja usalduse tunde ning ELi ühiste väärtuste toetamise üles ehitada, kui
- i) tugevdada noorte demokraatlikku häält ja mõju poliitikakujundamisele;
 - ii) tagada, et uued poliitikameetmed kõigis valdkondades on noortesõbralikud ja selleks muudetakse mõtteviisi nii, et see on pikaajaline ja tulevikku suunatud, ning võetakse arvesse noorte seisukohti ja poliitikameetmete mõju noortele ja tulevastele põlvkondadele;
31. jätkama noori puudutavate küsimuste süvalaiendamise mehhanismide ja noorte korrapärase osalemise tugevdamist kõigi tasandite poliitikakujundamises, edendades nii ametlikku kui ka mitteametlikku noorte ja poliitikakujundajate dialoogi, kasutades noortele avalduva mõju hindamisi, nn noortekontrolle (*youth check*) ja muid asjakohaseid meetmeid ning arendades edasi ametlikke noorte osalemise mehhanisme, sealhulgas muid paindlikke mehhanisme, et julgustada vajaduse korral rohkem noori osalema ühiskonnaelus ja poliitikakujundamises;
32. töötama välja ja toetama digikirjaoskuse meetmeid, mis on vajaduse korral noorte sidusrühmadega ühiselt kavandatud ning suunatud noortele ja noortega töötavatele inimestele, keskendudes muu hulgas meediapädevusele, küberturvalisusele, tehisintellektipädevusele ja tehisintellekti eetilisele kasutamisele;

¹⁵ Moxon D., Bárta O. „EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth“ („EUYD11 konsultatsioonietapi tulemused: noorte kaasamine ELis“, 2025). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

33. jätkuvalt toetama ja kasutama olemasolevaid Euroopa programme ja muid vahendeid kui kodanikuhariduse edendamise, noorsootöö ja mitteformaalse õppimise tõhustamise, ELi väärtuste edendamise, noorte ja noorteorganisatsioonide demokraatlikus elus osalemise toetamise ning noorte digitaalse kerksuse ja valmisoleku arendamise vahendeid;
34. hõlbustama vastavalt vajadusele parimate tavade ja kogemuste vahetamist ning sellele kaasa aitama, eelkõige seoses viisidega, kuidas kaasata noori ELi noortedialoogi konsultatsioonidesse, mille peamine eesmärk on jõuda laiema ja mitmekesisema noorte ringini;
35. uurima võimalusi, kuidas võtta järelmeetmeid ELi noortedialoogi 11. tsükli soovitude suhtes, mis on esitatud käesoleva dokumendi 1. lisas, ja neid edasi arendada, kui see on liikmesriigi kontekstis võimalik ja asjakohane,

KUTSUVAD KOMISJONI ÜLES KOOSKÕLAS SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTTEGA

36. võtma arvesse ELi noortedialoogi 11. tsükli tulemusi, mille puhul konsultatsiooni¹⁶ tulemused näitavad, et noorte arvates saab ELi kuulumise ja usalduse tunde ning ELi ühiste väärtuste toetamise üles ehitada, kui
 - i) jätkata ELi otsustusprotsessi läbipaistvuse suurendamist ning näidata ELi institutsioonide asjakohasust ja mõju noorte igapäevaelule;
 - ii) toetada ELi institutsioonide teavituskampaaniaid, et edendada ELi väärtusi ja parandada noorte juurdepääsu ELi otsustusprotsessi käsitlevale teabele;

¹⁶ Moxon D., Bárta O. „EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth“ („EUYD11 konsultatsioonietapi tulemused: noorte kaasamine ELis“, 2025). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

37. tegema kindlaks viisid, kuidas lihtsustada juurdepääsu ELi rahastamisele praeguste ELi programmide kaudu, sealhulgas taotlusprotsessid ja aruandlus, projektidele, millega toetatakse noorteküsimusi, sealhulgas noorte säilenõtkust, kodanikuosalust ja demokraatlikku kaasatust;
 38. jätkama ELi noortedialoogi toetamist ja edasist tõhustamist selliste läbipaistvate järeelmeetmete mehhanismide kaudu, nagu kavandatud suunised järelevalve ja järeelmeetmete kohta, suurendades selle nähtavust ja parandades teavitustegevust ning jätkates selliseid jõupingutusi, mis toetavad ELi noortedialoogi tsüklite vahelist järjepidevust, nagu järgmise eesistujariikide kolmiku kaasamisprotsess;
 39. suurendama veelgi selliste komisjoni algatuste tõhusust, mis pakuvad olulisi võimalusi noorte hääle kaasamiseks ELi tasandi otsuste tegemisse; selleks tuleb edendada nende suuremat koostoimet, sidusust ja kooskõla.
-

ELi NOORTEDIALOOGI 11. TSÜKLI
ÜHISED SOOVITUSED – „NOORTE KAASAMINE ELis“

2025. aasta märtsis Lublinis, 2025. aasta septembris Kopenhaagenis ja 2026. aasta märtsis Nikosias toimunud ELi noortekonverentsidel vahetatud noorte ideed ja arvamused keskendusid Euroopa noorteesmärgile nr 1 „Noorte kaasamine ELis“. Need soovitused kajastavad protsessi, mis algas Poola, jätkus Taani ja lõppes Küprose eesistumisperioodil.

2.–5. märtsil 2025 Lublinis toimunud ELi noortekonverentsil rõhutati vajadust tugevdada ELi noortedialoogi, tagades noorte sisulise kaasamise otsuste tegemise kõigis etappides. Seminaridel, kus käsitleti noorte kaasamist, Euroopa väärtusi, kodanikuharidust, digiturvalisust ja osalemist otsuste tegemisel, vahetasid osalejad kogemusi, tegid kindlaks noorte kaasamise takistused ja sõnastasid soovitusi, kuidas suurendada noorte mõju ELi poliitikale. Konverentsil käsitleti ka seda, kui oluline on edendada noorte eurooplaste kogukonnatunnet, tegeleda demokraatia defitsiidiga ja läbipaistvuse probleemidega ELi institutsioonides ning taastada usaldus liidu vastu. Lõpetuseks rõhutati konverentsil vajadust edendada ELi põhiväärtusi, sealhulgas demokraatiat, solidaarsust ja inimõigusi, ning integreerida need põhimõtted tõhusamalt noorte kaasamise algatustesse.

Konverentsi peamised järeldused, mis on asjakohased kogu ELi noortedialoogi 11. tsükli jaoks, sisaldavad soovitusi tugevdada sidemeid ELi ja noorte vahel, taastada usaldus demokraatlike institutsioonide vastu, suurendada säilenõtkust ja edendada noorte panust rahuloomesse.

Konverentsil rõhutati vajadust noorte suurema kaasamise, seadusandlike protsesside läbipaistvuse ja aktiivsema noorte seisukohtadega arvestamise järele, tõstes samal ajal esile ettepaneku kuulutada välja Euroopa säilenõtkusaasta, et tegeleda julgeolekuprobleemide, sotsiaalse polariseerumise ja tulevaste kriisidega.

Lublini konverentsi peamised järeldused, mis on olnud asjakohased teemad kogu 11. tsükli jooksul, olid täpsemalt järgmised.

1. Noored rõhutasid, et on vaja suurendada noorte lootust demokraatlikuks ja turvaliseks tulevikuks, suurendades nende usaldust demokraatlike institutsioonide vastu kõigil tasanditel, säilenõtkust ja panust rahuloomesse, et vältida motivatsiooni vähenemist, tegevusetust ja poliitilist võõrandumist. Seda saab saavutada:
 - kuulutades välja Euroopa säilenõtkusaasta ning suurendades pikaajalist ja kergesti kättesaadavat ELi rahastust noorte säilenõtkuse projektide ja kriisivalmiduse jaoks;
 - tugevdades noorte kaasamist otsuste tegemisse selliste meetmete abil nagu noorte eestvedamisel toimuvad Euroopa kodanikualgatused, nn noortekontroll (*youth check*) riiklikul ja Euroopa tasandil ning ELi noortedialoog. Need peaksid hõlmama läbipaistvaid järelevalveprotsesse, millega jälgitakse poliitikaettepanekute rakendamist, samuti partnerlusi noorteorganisatsioonidega teabevahetuse ja teavitustegevuse valdkonnas, et jõuda erinevate noorteni ja võimaldada noortel juhtidel ületada noorte ja ELi poliitikakujundajate vaheline lõhe;
 - julgustades noori kandidaate valimistel osalema selliste meetmete abil nagu kvoodid ja poliitilised praktikakohad, langetades osalemiseks nõutavat vanust, ning andes noortele reaalse võimaluse valituks saada;

- võttes kodanikuhariduse kasutusele formaalhariduse kohustusliku ainaena koos tervikliku õppekavaga, mida rakendatakse ja luuakse koostöös valitsusväliste organisatsioonidega. See peaks toetama kodanikuvastutust, edendama Euroopa väärtusi, kodanikuühiskonda, kriitilist mõtlemist, demokraatlikku osalust ja demokraatlike institutsioonide rolli;
2. desinformatsioon ja väärinfo ohustavad demokraatlikke väärtusi, õhustavad usaldust institutsioonide vastu ja tekitavad polariseerumist. See põhjustab noorte seas skeptitsismi, tegevusetust ja vaimse tervise probleeme ning suutmatust teha teadlikke valikuid. Noorte säilenõtkuse tugevdamine digimaastikul ja ELi aluseks olevate demokraatlike väärtuste täiendav kaitsmine on võimalik saavutada järgmiselt:
- kavandades koos noortega (formaalseid, mitteformaalseid, informaalset) digiõpperaamistikke sellistes valdkondades nagu algoritmide mõistmine, meediapädevus, küberturvalisus, faktikontroll, digitaalne jalajälg, teabehaldus, kriitiline mõtlemine, eetiline meedia ja tehisintellekti kasutamine;
 - rakendades sotsiaalmeedias läbipaistvaid kontrolli- ja vastutusprotsesse ning meedia kvaliteedi märgistamist, et soodustada vastutustundlikku digikäitumist;
 - toetades noorte juhitavaid sotsiaalmeedia ja tehisintellekti valdkonna ettevõtteid ja idufirmasid.

21.–23. septembril 2025 Kopenhaagenis toimunud ELi noortekonverentsil anti noortele tulevase programmiga „Erasmus+“ (2028–2034) seotud ELi poliitika kujundamises sõnaõigus: nad osalesid soovituste koostamiseks töörühmades, hääletasid seejärel lõplike soovituste üle ja arutasid neid kõrgetasemeliste otsustajatega. Selle tulemusena olid protsess ja konverentsi järeldused asjakohased kogu 11. tsükli jaoks, kuna see andis noortele võimaluse pidada ELi otsustajatega otsest dialoogi ELis käimasolevate poliitiliste läbirääkimiste üle, kaasates noored seeläbi ELi tegevusse. Tehti kaheksa järgmist soovitust:

- programmis „Erasmus+“ (2028–2034) tagatakse eraldi noori käsitlev peatükk, millele eraldatakse eelarvest sihtotstarbeliselt 15 %;
- programmist „Erasmus+“ (2028–2034) jaotatakse toetusi enne õpirände algust;
- tagatakse noorte vabatahtlikule tegevusele ja solidaarsusele pühendatud ruum;
- programmi „Erasmus+“ (2028–2034) kasutatakse noorte ees seisvate väliste probleemide, näiteks desinformatsiooni ja ülemaailmse ebastabiilsusega seotud probleemide lahendamiseks;
- programmi „Erasmus+“ (2028–2034) raames luuakse sihtotstarbeline rahastamisvoog pehmete oskuste ja kodanikuoskuste jaoks;
- lihtsustatakse programmi „Erasmus+“ (2028–2034) võimalustega seotud taotlemis- ja aruandlusprotsessi;
- programmi „Erasmus+“ 2028–2034 kaudu edendatakse valmidust, säilenõtkust ja rahuloomet;
- programmi „Erasmus+“ (2028–2034) lisatakse eraldi osa „Erasmus+ noored“.

Eesistujariigi Küprose korraldatud ELi noortekonverentsil, mis toimus 18.–20. märtsil 2026 virtuaalselt, keskendusid noored sellele, kuidas suurendada poliitika noortesõbralikkust riiklikul ja ELi tasandil.

Mitmes soovitusel keskendutakse sellele, et muuta ELi poliitika kujundamine noortekesksemaks, läbipaistvamaks ja reageerimisvõimelisemaks. Need hõlmavad siduvaid osalusstandardeid noortesõbraliku poliitika jaoks, noorteteemade ja Euroopa noorte eesmärkide süvalaiendamist ning kogu ELi hõlmavate digitaalsete ja institutsiooniliste tagasisidesüsteemide loomist, tagades samal ajal noortega toetavama, kaasavama ja kättesaadavama suhtluse nii digitaalses kui ka veebivälises vormis. Konverentsil kutsuti samuti üles võtma konkreetseid sotsiaal- ja haridusmeetmeid, sealhulgas suurendama toetust eluasemele ning tugevdama mitteformaalse õppimise ja formaalhariduse koostoimet.

Tehti kaheksa järgmist soovitus:

- kaitsta noorte jaoks eluasemete kättesaadavust. Euroopa Komisjon peaks looma ülerahvastatud linnade nimekirja algatuse, et vähendada eluasemesurvet, ning pakkuma programmi „Erasmus+“ raames suuremat toetust üliõpilaste majutusele;
- luua osalemisstandardid noortesõbraliku poliitika väljatöötamiseks. Need peaksid tagama noorte kohustusliku ja sisulise kaasamise poliitika väljatöötamise kõikidesse etappidesse, andma selgelt riiklikud institutsioonilised volitused ning edendama struktureeritud ja läbipaistvaid tagasisidemehhanisme;
- luua kõigis ELi institutsioonides ühtne juurdepääsetav, kaasav ja pikaajaline digitaalne tagasisidemehhanism, et tagada osalusmehhanismide raames tehtud noortesovovituste pidev jälgimine, tulemuste läbipaistev edastamine ja noorte aktiivne kaasamine hindamisse;

- Euroopa Komisjon peaks noorteteemade süvalaiendamiseks kõigis direktoraatides ja poliitikavaldkondades kasutama paremini juba olemasolevaid vahendeid, nagu ELi noortedialoog ja Euroopa noorte eesmärgid;
- võtta vastu toetavad ja kaasavad kommunikatsioonistrateegiad poliitika kujundamiseks Euroopa ja riiklikul tasandil, tagades, et noortesõbralik teave on kättesaadav nii digitaalses kui ka mittedigitaalses vormingus, mis on kõigile ligipääsetav;
- toetada programmi „Erasmus+“ raames mitteformaalset õpet formaalhariduse keskkonnas, luues sihtotstarbelisi rahalisi vahendeid ning kehtestades haridusasutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide koostöö;
- ELi noortekonverentsi soovitude järgimiseks peaksid ELi institutsioonid looma tagasisidesüsteemi, milles kirjeldatakse meetmeid, mida ELi institutsioonid on nende soovitude alusel võtnud, tagades aru andmise noorte nõudmistega tegelemisel;
- eraldada programmi „Erasmus+“ raames sihtotstarbeline eelarve mikroprojektidele, millel on positiivne mõju kohalikele kogukondadele ja mida juhivad väikesed noorteorganisatsioonid või mitteametlikud noorterühmad. Selleks tuleks kasutada standardset mehhanismi ja lihtsaid taotlusmenetlusi.

Soovitustega ei kehtestata asjaomaste tasandite noorsoopoliitikale mingeid formaalseid nõudeid. Need võivad siiski olla liikmesriikidele ja Euroopa Liidu institutsioonidele inspiratsiooniallikaks.